

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci žalobce: **ING. MATAS – SLÉVÁRNA STRAŠICE, spol. s r.o.**, se sídlem Strašice č. p. 51, IČO: 64361381, zast. JUDr. Pavlem Kosnarem, advokátem se sídlem Plzeň, Veleslavínova 363/35, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 65, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2013 č. j. 484/520/13 46063/ENV/13

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu v Plzni ze dne 28. 5. 2013, č. j. ČIŽP/43/OOO/SR01/1306144.004/13/ZRP byla žalobci provozujícímu slévárnu litiny na adrese sídla společnosti za správní delikt podle § 37 odst. 4 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o integrované prevenci“) uložena podle § 37 odst. 6 písm. b) téhož zákona pokuta ve výši 80.000,- Kč. Správního deliktu se žalobce dopustil tím, že dne 27. 3. 2013 provozoval své zařízení Slévárna litiny v rozporu s integrovaným povolením Krajského úřadu Plzeňského kraje č. j. ŽP/12082/07 ze dne 19. 9. 2007 ve znění jeho změny č. 2 vydané pod č. j. ŽP/1706/09 dne 11. 2. 2009 (dále jen „integrované povolení“) a v rozporu s podmínkami provozu, které byly stanoveny v Provozním řádu zdroje znečištění – zdroj: kupolové pece – datum vydání 1. 12. 2004 (dále jen „Provozní řád kuplovný“) a v Provozním řádu kotelny ze dne 6. 3. 1998 (dále jen „Provozní řád kotelný“), čímž porušil § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci.

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), proti němuž směřuje žaloba v této věci, žalovaný změnil výše uvedené rozhodnutí České inspekce životního prostředí o uložení pokuty tak, že výši pokuty snížil na částku 50.000,- Kč. Zároveň byl ve výrokové části rozhodnutí správního orgánu I. stupně bez náhrady vypuštěn text ve znění „c) Kap. 8 IP – podmínka týkající postupu při situacích odlišných od podmínek běžného provozu“, a text ve znění „b) Provozní řád kuplovný (postup pro předcházení poruchám; postup při vzniku poruchy)“ byl vypuštěn a nahrazen textem ve znění „b) Provozní řád kuplovný (nepřípustná kouřivost z hlavy kupolové pece, visení vsázky)“. Ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí žalovaným potvrzeno.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že dne 27. 3. 2013 provedla Česká inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) kontrolu provozovny žalobce „Slévárna litiny“ na adrese Strašnice 51. Předmětné zařízení je provozováno na základě integrovaného povolení. V průběhu uvedené kontroly byly zjištěny následující nedostatky:

1/ V provozu čištění odlitků byla na filtru typu HFT (jednovýsypkovém) zjištěna výrazná netěsnost ve spodní části zakřivených kontrolních dvírek, kudy docházelo k přísávání venkovního vzduchu do vnitřního prostoru filtru a tím ke snižování množství odsávané vzdušiny z brokového tryskače (došlo ke snížení účinnosti odsávání). Tímto nebyl vnitřek filtru úplně chráněn před povětrnostními vlivy včetně vlhkosti, to vše s možným rizikem ucpání jeho výsypky. Dále při zvýšení vlhkosti uvnitř filtru hrozí nebezpečí zalepení filtrační tkaniny zachycenými prachovými částicemi, čímž se sníží celková účinná filtrační plocha. Tímto se zvýší tlaková ztráta filtru, přičemž dochází k vyššímu mechanickému namáhání filtrační tkaniny a k jejímu rychlejšímu opotřebení. Při zvýšené vlhkosti také není vyloučena možnost zvýšené koroze vnitřních dílů filtru a tím vzniku netěsností mezi jeho vnitřními částmi. Netěsnost zjištěná v průběhu kontroly na provozovaném filtru je dokladem, že předmětné zařízení nebylo provozováno v řádném technickém stavu z hlediska ochrany ovzduší, což odporuje kap. 1.1, část Další podmínky provozu, bod 3 integrovaného povolení.

2/ Z hlavy provozované kupolové pece „A“ byla v průběhu kontroly zaznamenána výraznější kouřivost. Dle vyjádření žalobce se v daném případě nejednalo o havárii v tom smyslu, jak je tento pojem definován v provozním řádu kuplovný, nýbrž o situaci, kdy došlo k delšímu závěsu vsázky způsobenému nesourodým charakterem této vsázky tvořené ocelovým tyčovým odpadem. Tento nežádoucí stav přitom trval asi 80 minut, přičemž u tohoto zařízení závěs trvá běžně asi 5 - 10 minut. Tímto dle názoru ČIŽP došlo k porušení následujících ustanovení provozního řádu kuplovný:

- Kap. 4, část Tavení v kuplovně - Je nutno zamezit kouřivosti z hlavy kupolové pece - všechny spaliny je nutno při tavbě odtahovat do filtračního zařízení.
- Kap. 4, část Druhování vsázky - Kusovost vsázky může být max. 400 mm.
- Kap. 9, Způsob předcházení haváriím a poruchám - Sledovat nepřetržitě chod kuplovný, aby nedošlo k výpadku ventilátoru pro dmýchání vzduchu do kuplovný, visení vsázky, intenzivnímu vyhořívání koksu,
- Kap. 11, Definice poruch - Za poruchový stav je rovněž považována kouřivost z hlavy kupolové pece nebo z výduchu odlučovacího zařízení při režimu tavby, pokud překročí dobu 15 min během 1 hodiny.
- Kap. 14, Uvedení postupů provozovatele při zmáhání havárií a odstraňování poruch - Při poruše, která dlouhodobější opravou ohrožuje bezprostředně bezpečný chod kuplovný, stejně tak jako při havárii, je nutné okamžité dokončení tavby v nouzovém režimu.

- Kap. 17, Situace, operace, stavy - neplnění emisních limitů - Za normálního provozu mimo najíždění nebo odstavování zdroje k překročení emisních limitů nebo kouřivosti z instalovaných zařízení nedochází.

Současně s tím došlo i k porušení následujícího ustanovení provozního předpisu zařízení pro odprašení kuploven (součást Provozního řádu kuplovn):

- Kap. Nezbytné podmínky provozu: Vysokotlakým ventilátorem je vytvářen takový podtlak, že nedochází k úniku škodlivin z hlavy kupolové pece.

Nedodržením uvedených ustanovení provozního řádu došlo k porušení kap. 1.1, části Další podmínky provozu, bodu 2 integrovaného povolení. Tím, že v případě poruchového stavu na kupolové peci nebylo postupováno dle provozního řádu kuplovn, kdy kupolová pec v případě déletrvající kouřivosti z její hlavy měla být okamžitě odstavena v rámci nouzového režimu, došlo ze strany účastníka řízení rovněž k porušení kap. 8 integrovaného povolení.

3/ V kotelně osazené 3 ks parních kotlů typu Slatina P60 o celkovém výkonu 3,48 MWt (3 X 1,16 MWt) byly u provozovaných kotlů K2 a K3 zjištěny netěsnosti na jejich tlakových celcích, když z jejich zadních spodních částí vytékala voda. Dále se na kotli K3 nacházely výrazné netěsnosti, a to ve vrchní části jeho čela (trhlina cca 1 x 12 cm), dále na jeho levém boku v posazení tělesa kotle na jeho základ (částečně vypadlá těsnící šňůra o délce cca 50 cm) a rovněž na jeho boku na tělesu výsypky škváry z roštu (chybějící plechový kryt o velikosti cca 5 x 30 cm). Těmito netěsnostmi docházelo k přísávání falešného vzduchu do prostoru kotle, což negativně ovlivňovalo spalovací proces s následkem možného ohrožení kvality ovzduší zvýšenými emisemi znečišťujících látek. Výše uvedenými nedostatky došlo k porušení povinností stanovených Provozním řádem koteln (povinnost řídit se při provozu kotlů provozními předpisy pro obsluhu automatických nízkotlakých kotlů Slatina a dále též povinnost udržovat kotelnu, její strojní zařízení a přilehlé prostory ve vzorném pořádku), a tím i k porušení kap. 1.1, části Další podmínky provozu, bodu 2 integrovaného povolení.

Z uvedených zjištění ČIŽP vyvodila závěr, že žalobce řízení v průběhu kontroly provozoval předmětné zařízení v rozporu s integrovaným povolením, jakož i v rozporu s podmínkami provozu stanovenými v provozním řádu zdroje znečištění ovzduší „Kupolové pece“ a v provozním řádu koteln, čímž porušil ustanovení § 16 odst. 1 písm. a/ zákona o integrované prevenci. Výsledky a závěry z provedené kontroly ČIŽP zaznamenala v protokolu o kontrolním zjištění ze dne 27. 03. 2013 a dne 7. 5. 2013. zahájila se žalobcem řízení o uložení pokuty. Následně dne 28. 5. 2013 přistoupila k vydání rozhodnutí, kterým žalobci za vytýkané protiprávní jednání uložila pokutu 80 000,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž namítl, že správní orgán I. stupně nedostatečně přihlédl k jeho vyjádření k podkladům rozhodnutí. Ze strany žalobce nedošlo k žádnému úmyslnému ani nedbalostnímu jednání, které by vyvolalo poškození nebo ohrožení životního prostředí, konkrétně ohrožení kvality ovzduší v blízkosti provozovny. Nebyla naplněna materiální ani formální podstata správního deliktu. Uvedená zjištění nemají znaky protiprávního jednání, které by umožňovalo udělení sankce. Jedná se o nesprávný výklad zákona a o subjektivní hodnocení ze strany správního orgánu I. stupně. Ten používá argumenty technického charakteru, přičemž na technické vysvětlení žalobce nebere zřetel. Žalobce zdůraznil, že neexistuje žádná definice bezvadného technického stavu. Zařízení může být provozováno i s drobnou poruchou (je plně funkční), aniž by to mohlo mít vliv na životní prostředí či na možnost jeho ohrožení. Žádné zásadní nedostatky během kontroly nebyly zjištěny. Vytýkané

poruchy jsou banálního charakteru a byly odstraněny ihned v průběhu kontroly. Nelze souhlasit s formálním úřednickým postupem, kdy bez ohledu na objektivní skutečnosti může vždy dojít k uložení sankce.

Žalobce dále v odvolání uvedl, že v době kontroly sice nebyla na odstaveném kotli prováděna žádná opravárenská činnost, to ale neznamená, že se dá daný kotel provozovat. Při opravách vyzdívky kotlů probíhají technologické přestávky - vysychání vody ze žáruvzdorné vyzdívky, připravuje se materiál na opravy a část prací probíhá v dílně údržby. Při pravidelných kontrolách zařízení (čistírna odlitků, filtr HFT) jsou předmětné drobné závady zjišťovány a odstraňovány. Pokud se týká tavení v kuplovně, nelze se ztotožnit se závěrem ČIŽP, že nebyl dodržen postup při situacích odlišných od běžného provozu. Nejednalo se o déletrvající kouřivost, ale o déletrvající závěs vsázky. Kouřivost nebyla zaznamenána po dobu delší než patnáct minut během hodiny. Pec není možné odstavit jednoduchým vypnutím ventilátoru. Kuplovna je pec průběžná, obsahuje 6-8 tun kovové vsázky s palivem a vápencem a její odstavování je definovaný proces, během kterého se musí tavením pec vyprázdnit. Fáze odstavení pece z provozu při tavícím výkonu 6 t/hod trvá 60 - 80 minut dle druhu taveného materiálu a vsázky. Samotný závěs vsázky se projevuje tak, že nedochází k plynulému postupu vsázky od sázecího otvoru k tavícímu pásmu. Na nějakou dobu se tento postup dokonce může i zastavit. Potom může při sesuvu vsázky (uvolnění závěsu) dojít ke krátkodobému zvýšení kouřivosti vytlačením spalín z prostoru, který vznikl vytavením vsázky pod závěsem. Kuplovna je pec rafinační a jako jedno z mála tavících zařízení je schopna zpracovat jakýkoli kovový odpad. Tímto svým způsobem snižuje zátěž na životní prostředí v jiné oblasti.

Vzhledem k tomu, že nedošlo k porušení zákonné povinnosti, a tím ani k ohrožení životního prostředí, žalobce nesouhlasí s udělením pokuty, která podle něj neodpovídá okolnostem daného případu.

Žalovaný v rámci vypořádání odvolacích námitek v napadeném rozhodnutí uvedl, že pokud jde o zjištěnou netěsnost na filtru HFT, považuje tuto závadu za náležitě zjištěnou a prokázanou. Sám žalobce ostatně tuto skutečnost nijak nezpochybnil, když v odvolání k danému bodu pouze uvedl, že při pravidelných kontrolách zařízení jsou tyto drobné závady zjištěny a odstraněny. Připustil tak existenci zmíněné závady, vyjádřil však názor, že se nejedná o nijak závažný nedostatek. Také výskyt kouřivosti z hlavy kupolové pece A, k němuž došlo v průběhu kontroly, má žalovaný za náležitě prokázaný. Ani tuto skutečnost žalobce nijak nezpochybnil, pouze vysvětlil důvody vzniku tohoto stavu (déletrvající závěs vsázky) a polemizoval se závěrem ČIŽP, že se jednalo o závažný poruchový stav. Žalovaný se tak dále zabýval otázkou, zda tento zjištěný stav odporuje všem ustanovením provozního řádu, resp. integrovaného povolení, jak uvádí správní orgán I. stupně v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí:

- Kap. 4, část Tavení v kuplovně - „Je nutno zamezit kouřivosti z hlavy kupolové pece - všechny spaliny je nutno při tavbě odtahovat do filtračního zařízení.“
- Kap. 17, Situace, operace, stavy - neplnění emisních limitů - „Za normálního provozu mimo najíždění nebo odstavování zdroje k překročení emisních limitů nebo kouřivosti z instalovaných zařízení nedochází.“
- Kap. Nezbytné podmínky provozu: „Vysokotlakým ventilátorem je vytvářen takový podtlak, že nedochází k úniku škodlivin z hlavy kupolové pece.“

Ze všech tří uvedených ustanovení provozního řádu kupolové pece (resp. provozního předpisu zařízení pro odprášení kuploven) dle žalovaného jednoznačně vyplývá, že jakýkoli únik kouře, škodlivin či spalin z hlavy kupolové pece je nepřipustný. Způsob, jakým mají být kouřové plyny vznikající při tavení litiny z pece odváděny, je naopak stanoven v kap. 4, Část zařízení pro odprášení kuploven, provozního řádu kupolové pece (odsávání z odbočky hlav rekuperátoru vysokotlakým ventilátorem, ochlazení, vyvedení přes látkový filtr do výstupního potrubí a dále do ovzduší). Žalovaný je jednoznačně přesvědčen, že již samotným zaznamenáním existence kouřivosti z hlavy kupolové pece bez ohledu na její důvod a dobu trvání došlo ke vzniku protiprávního stavu.

- Kap. 9, Způsob předcházení haváriím a poruchám - „Sledovat nepřetržitě chod kuplovný, aby nedošlo k výpadku ventilátoru pro dmýchání vzduchu do kuplovný, visení vsázky, intenzivnímu vyhořívání koksu,...“

Také toto ustanovení provozního řádu kupolové pece bylo dle žalovaného v daném případě porušeno, neboť je v něm jako nežádoucí stav stanoveno mj. i visení vsázky. Současně s tím je stanovena povinnost nepřetržitého sledování chodu kuplovný, aby právě ke vzniku takového stavu nedošlo. Žalobce sám v odvolání přiznal, že tento stav (déletrvající závěs vsázky) v průběhu kontroly nastal, a současně i vysvětlil, že právě v důsledku závěsu vsázky, resp. jeho náhlého sesuvu, mohlo dojít ke krátkodobému zvýšení kouřivosti vytlačáním spalin z prostoru, který vznikl vytavením vsázky pod závěsem.

- Kap. 4, část Druhování vsázky – „Kusovost vsázky může být max. 400 mm.“

Na rozdíl od předchozích ustanovení provozního řádu žalovaný považuje závěr ČIŽP o porušení předepsaného způsobu druhování vsázky za spekulativní a neprokázaný. Z obsahu správního spisu totiž nevyplývá, že by ČIŽP dodržení předepsané kusovosti vsázky v průběhu kontroly ověřovala. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je konstatováno, že „*uvedenými skutečnostmi nebyl dodržen postup pro předcházení poruchám stanoveným v provozním řádu, kdy většinu vsázky tvořil nesourodý odpad tyčového charakteru, u kterého tímto nemusela být vždy zajištěna předepsaná kusovost max. 400 mm.*“ Takto formulovaná věta představuje pouhou spekulaci o důvodu vzniku závěsu vsázky, na jejímž základě nelze jednoznačně hovořit o prokázaném porušení povinnosti stanovené v provozním řádu kuplovný. Na druhé straně nemá tato skutečnost žádný vliv na celkové zjištění a závěr, který správní orgán I. stupně v daném případě učinil. To, že správní orgán I. stupně neověřil své tvrzení o nedodržení předepsaného pravidla o druhování vsázky jakožto pravděpodobném důvodu vzniku závěsu vsázky, nemění nic na tom, že tento závěr prokazatelně v průběhu kontroly vznikl, a že v tutéž dobu byla zaznamenána nepřipustná kouřivost z hlavy kupolové pece.

- Kap. 11, Definice poruch – „*Za poruchový stav je rovněž považována kouřivost z hlavy kupolové pece nebo z výduchu odlučovacího zařízení při režimu tavby, pokud překročí dobu 15 min během 1 hodiny.*“

Žalovaný konstatoval, že z obsahu správního spisu ani z prvostupňového rozhodnutí nevyplývá, že by doba zaznamenané kouřivosti z hlavy pece přesáhla stanovený limit 15 minut během 1 hodiny. Žalobce tuto skutečnost namítal v odvolání, přičemž upozornil na rozdíl, mezi dobou kouřivosti a dobou trvání závěsu vsázky, což jsou dvě odlišné věci. Žalovaný shledal tuto odvolací námitku jako důvodnou. Nelze tak hovořit o porušení zmíněného ustanovení provozního řádu kupolové pece, resp. nelze vyvozovat, že by jinak

prokazatelně zjištěná kouřivost z hlavy pece dosahovala intenzity poruchy v tom smyslu, jak je tento pojem definován v kap. 11, nebo dokonce intenzity havárie podle kap. 12 provozního řádu kuplovný. S tím souvisí i navazující skutečnost, že po žalobci, pokud nebyl v jím provozovaném zařízení nade vši pochybnost prokázán výskyt poruchového či havarijního stavu, nelze požadovat dodržení postupu podle kap. 14 téhož provozního řádu, tj. okamžité dokončení tavby v nouzovém režimu, popř. mu nedodržení takového postupu vytýkat. Žalovaný tedy na rozdíl od správního orgánu I. stupně neshledal, že by žalobce v průběhu kontroly porušil ustanovení kap. 4, část Druhování vsázky, kap. 11 a kap. 14, neboť zjištěný protiprávní stav nedosáhl intenzity poruchy tak, jak je tento pojem v provozním řádu definován. Žalobce neporušil ani ustanovení kap. 8 integrovaného povolení. To však neznamená, že by neporušil ani výše zmíněná ustanovení provozního řádu kuplovný, resp. provozního předpisu zařízení pro odprášení kuploven. Průběh provozu kupolové pece má být žalobcem zajištěn tak, aby při něm k takovým jevům, jako jsou visení vsázky či kouřivost z hlavy kupolové pece, vůbec nedocházelo. Žalobce se tak dopustil porušení výše uvedených ustanovení provozních řádů, čímž porušil i ustanovení kap. 1.1, části Další podmínky provozu, bodu 2 integrovaného povolení.

Co se týče zjištěné netěsnosti kotlů, žalovaný uvedl, že u nich platí obdobné jako u filtru HFT. Skutkový stav spočívající v netěsnostech na provozovaných kotlích K2 a K3 v provozu kotelny byl náležitě zjištěn a prokázán a žalobce tyto skutečnosti v odvolání nijak nezpochybnil. Zabýval se pouze vysvětlením, proč na zbylém kotli K1 (v době kontroly byl mimo provoz) neprobíhala žádná opravárenská činnost. Tato otázka však nemá žádnou relevanci, neboť nijak nesouvisí s nedostatky zjištěnými na výše uvedených dvou kotlích K2 a K3. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nevyplývá, že by ČIŽP při kontrole shledala na odstaveném kotli K1 nějakou závadu, jež by vyžadovala opravu. Nedostatky zjištěnými na kotlích K2 a K3 došlo k porušení povinností stanovených provozním řádem kotelny (povinnost řídit se při provozu kotlů provozními předpisy pro obsluhu automatických nízkotlakých kotlů Slatina a dále též povinnost udržovat kotelnu, její strojní zařízení a přilehlé prostory ve vzorném pořádku), a tím i k porušení kap. 1.1, části Další podmínky provozu, bodu 2 integrovaného povolení.

Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval též otázkou přiměřenosti uložené sankce. Dle § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci příslušný správní orgán při určení výměry pokuty přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, ke vzniklým nebo hrozcím škodlivým následkům v oblasti životního prostředí nebo v oblasti zdraví člověka a době trvání protiprávního stavu. Žalovaný shledal, že správní orgán I. stupně se v odůvodnění rozhodnutí s uvedenými kritérii vypořádal dostatečným způsobem, když u každého ze zjištěných nedostatků zvlášť a též v jejich celkovém součtu zhodnotil míru jejich závažnosti (střední, popř. méně závažné porušení). Je zjevné, že se v případě vytýkaného protiprávního stavu nejednalo o pouhý pochybení administrativního charakteru, nýbrž o nedostatky reálné a přímo související s provozem daného zdroje znečišťování ovzduší, které byly s to ohrozit životní prostředí, a to i přesto, že žalovaný shledal rozsah vytýkaného protiprávního jednání oproti správnímu orgánu I. stupně užší. I nadále platí, že kouřivost z hlavy kupolové pece představuje nepřipustný a nežádoucí stav, který může ohrozit kvalitu ovzduší v okolí kontrolované provozovny. Provozní řád kupolové pece jednoznačně předpokládá odvod spalin výduchem přes filtr, kterým je zachycena alespoň část vypouštěných škodlivin (zvláště tuhých znečišťujících látek). Na této spalinové cestě je potom také prováděno pravidelné kontrolní měření vypouštěných emisí, jímž je ověřováno dodržování emisních limitů stanovených pro zařízení v integrovaném povolení. Žalovaný se tak neztotožnil s tvrzením žalobce, že vytýkané jednání postrádá znaky protiprávnosti a že nedošlo k naplnění formální ani materiální skutkové podstaty správního deliktu. Naopak

dospěl k závěru, že ohrožující potenciál vytýkaného jednání existuje, a že se tak jedná o protiprávní jednání, za něž lze (a dokonce je nezbytné) pokutu uložit. Ta jím však byla vzhledem k zúžení rozsahu protiprávního jednání (menší počet žalobcem porušených ustanovení provozního řádu) snížena na 50 000,- Kč.

S posouzením míry závažnosti u zbylých dvou zjištění (netěsnost na filtru HFT v provozu čištění odlitků, netěsnosti na dvou provozovaných kotlích K2 a K3 v provozu kotelny), jak je provedl správní orgán I. stupně (menší resp. střední míra závažnosti), se žalovaný plně ztotožnil. Neshledal žádné pochybení ani u způsobu, jakým správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí posoudil kritérium doby trvání protiprávního jednání. Tuto dobu správní orgán I. stupně vyhodnotil jako krátkou, neboť ji omezil pouze na den provedení kontroly. Po celkovém posouzení tak žalovaný dospěl k závěru, že výše uložené pokuty snížená v rámci odvolacího řízení na úroveň 50 000,- Kč je náležitě odůvodněna, odpovídá zjištěným skutkovým okolnostem a nijak výrazně nevybočuje ani z úrovně pokut ukládaných v obdobných případech.

V žalobě podané proti napadenému rozhodnutí žalobce nejprve zrekapituloval průběh správního řízení. Napadené rozhodnutí označil za nezákonný správní akt, který překračuje meze správního uvážení. Procesní postup, v rámci něhož bylo toto rozhodnutí vydáno, dle mínění žalobce odporuje zásadám a institutům správního řádu. Tyto vady se vztahují i k rozhodnutí a postupu správního orgánu I. stupně. Nezákonnost napadeného rozhodnutí tkví v tom, že se žalovaný zcela nevypořádal s námitkami uvedenými v odvolání a celou záležitost zhodnotil v podstatě na základě subjektivních argumentů a vývodů, čímž došlo ke zneužití meze správního uvážení při konstataci stavu provozních zařízení slévárny. Uložená pokuta pak odporuje smyslu a účelu zákona o integrované prevenci i zákona o ovzduší. Vykonstruované formální znaky protiprávního jednání nejsou naplněny skutečnými materiálními znaky jednání /stavu provozovaných zařízení slévárny/, které by odůvodňovaly uložení sankce.

Ohledně kontrolou zjištěné netěsnosti na filtru typu HFT (jednovýsypkovém) žalobce namítl, že kontrolou zjištěný stav není možno označit za „výraznou netěsnost“ či „závadu“, jak to učinily správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích. Zjištěnou netěsností ve spodní části zkřivených kontrolních dvířek mohla do prostoru filtru pronikat pouze vlhkost vzdušná, nikoli zatékající voda, protože předmětná netěsnost dvířek byla zjištěna v jejich spodní části. Nasávaná vzdušina z provozu čistírny má stejnou vlhkost jako atmosféra v okolí filtru – nejedná se o uzavřený okruh, tudíž ke zvýšení vlhkosti uvnitř filtru nemohlo dojít. Nemohlo se tedy jednat o technickou poruchu zařízení v pravém smyslu tohoto pojmu a tento stav neměl vliv na jakékoliv zvýšení emisí v ovzduší, což je chráněný zájem. Již v průběhu kontroly byl tento stav odstraněn. Hodnocení ČIŽP je dle žalobce vysoce subjektivní, nekonkrétní a spekulativní, neboť vychází z toho, co by se „mohlo“ stát (viz použití slovních spojení „nebylo tak vyloučeno“, „při zvýšené vlhkosti uvnitř filtru pak hrozí“ apod.). Objektivní kritéria pro porušení tedy v tomto případě zcela chybí, nebylo prokázáno či změřeno, že skutečně došlo ke zvýšení vlhkosti uvnitř filtru atd. Zjištěná netěsnost navíc byla zcela zanedbatelného rozsahu v poměru k celému zařízení a byla okamžitě odstraněna. Žalobce tedy popírá, že na základě zjištěné netěsnosti nebylo zařízení provozováno v řádném technickém stavu z hlediska ochrany ovzduší, a že by tedy odporovalo kap. 1.1, část Další podmínky provozu, bod 3 integrovaného povolení. Zjištěná netěsnost dvířek na filtru byla nepatrného rozsahu a náprava byla sjednána okamžitě v den kontroly. Obdobné provozní nedostatky marginálního významu se odstraňují při pravidelných prohlídkách zařízení údržbou slévárny. Nebyl prokázán žádný negativní vliv na funkci filtru a tedy kvalitu

ovzduší v zanedbatelném časovém úseku. Vyvozený závěr o provozu filtru ve stavu odporujícímu schválenému požadavku na řádný technický stav a uložená pokuta odpovídá subjektivnímu názoru ČIŽP a žalovaného. Tyto názory žalobce považuje za zneužití správního uvážení při hodnocení obecné podmínky provozního řádu ve vztahu ke stavu filtru v den kontroly.

K vytýkané výraznější kouřivosti z hlavy kupolové pece žalobce uvedl, že v průběhu kontroly a v následném sdělení žalobce (námitky ze dne 5. 4. 2013) byl uveden poněkud zavádějící termín „havarijní stav“, se kterým následně ČIŽP operovala bez ohledu na skutečnost, zda tento použitý termín korespondoval se skutečným stavem na kontrolovaném úseku. Spojení „havarijní stav“ bylo použito nesprávně a v žádném případě nebylo použito ve smyslu definice havárie nebo poruchy dle provozního řádu zdroje znečištění, bod 11 a 12, s dopadem na životní prostředí.

Popsaný stav byl způsoben tím, že došlo k delšímu závěsu vsázky, který byl způsoben nesourodou vsázkou. Vsázka se může i při vynaložení veškeré pozornosti v šachtě pece vzpříčit a zastavit nebo přibrzdit plynulý posun vsázky směrem k tavicímu pásmu pece. Tento stav trval výjimečně dlouhou dobu (běžně trvá zhruba 5-10 minut). Během této doby dochází k vysokému propalu prvků, nadměrnému opotřebením vyzdívky pece i rekuperátoru v důsledku intenzivního vyhořívání koksu. Po ukončení tohoto závěsu došlo k dotavení a následně bylo rozhodnuto (za účelem předcházení vzniku případných havárií a škodných událostí) o ukončení tavby. Žalobce v této souvislosti považuje za zásadní fakt, že samotný závěs vsázky není v provozním řádu definován jako havárie. Jedná se o určitý technologický jev, který může běžně během tavby nastat a většinou sám odezní během zmiňované doby. Nejednalo se o déletrvající kouřivost, ale o déletrvající závěs vsázky. Kouřivost nebyla zaznamenána po dobu delší než 15 minut během hodiny.

V napadeném rozhodnutí se sice uvádí, že žalovaný má zjištěný stav za náležitě prokázaný a že žalobce tuto skutečnost nijak nezpochybnil. S tímto tvrzením však žalobce zásadně nesouhlasí, neboť výslovně uváděl, že se nejednalo o kouřivost, ale o déletrvající závěs vsázky. ČIŽP v rámci kontroly neprovedla žádné měření či zjištění, co kouř obsahoval, zda se nejednalo o páru, kysličník uhličitý atd. I v rámci integrovaného povolení je předmětem ochrany likvidace tuhých látek, které však zcela jistě v kouři obsaženy nebyly. Dle názoru žalobce šlo o páru. Žalobce je v rámci integrovaného povolení povinen sám provádět měření přítomnosti tuhých látek a veškerá měření jsou zcela v souladu s příslušnými předpisy. I kdyby žalobce připustil stav, který uvádí ČIŽP, tak mohlo dojít pouze ke zhoršení pracovního prostředí, v žádném případě však nemohlo dojít ke zhoršení životního prostředí - jednalo se o vnitřní, nikoli vnější prostor.

K argumentaci žalovaného obsažené v napadeném rozhodnutí, že jakýkoli únik kouře, škodlivin či spalin z hlavy kupolové pece je nepřípustný, a že již samotným zaznamenáním kouřivosti z hlavy kupolové pece bez ohledu na její důvod a dobu trvání došlo ke vzniku protiprávního stavu, žalobce zopakoval, že v rámci kontroly nebylo prokázáno či jakkoli změřeno, co bylo obsahem kouře a zda se vůbec o kouř jednalo. V daném případě se jedná o slévárenský provoz a takový výklad ze strany správního orgánu je absurdně formalistický a rozhodně nesleduje účel a smysl zákona. Vlastní zjištění kouřivosti po dobu, která nepřekročila 15 minut během jedné hodiny, není stavem charakterizujícím poruchu zařízení dle schváleného provozního řádu. Jednalo se tedy o provoz bezporuchový. Tvrzení žalovaného, že kouřivost nesmí být při činnosti kupolové pece vůbec zaznamenána, považuje žalobce za nelogické a odporující smyslu provozního řádu. Rozporné hodnocení schváleného dokumentu žalobcem a žalovaným nesmí zakládat důvod pro uložení pokuty. Žalobce podotkl, že o názor ani nebyl požádán Krajský úřad Plzeňského kraje, který

předmětný provozní řád v rámci udělení integrovaného povolení schválil.

K zjištěným nedostatkům na kotlích K2 a K3 žalobce namítl, že zjištěné nedostatky nebyly toho charakteru, že by ovlivňovaly spalovací podmínky v topeništi. Těsnicí šňůra je spotřební materiál, kterým se průběžně utěšňuje dělicí rovina kotlového pláště. Zatížení tepelným žářem způsobuje deformace na plášti (netěsnosti spoje), tyto jsou utěšňovány těsnicí šňůrou průběžně při jejich výskytu. Dmýchání vzduchu i odvod spalin je realizován nuceným oběhem. Během chodu kotle nedocházelo ke kouřivosti v kotelně, tudíž nebyl ani ovlivněn spalovací proces případným přísáváním vzduchu a nedošlo ke zvýšení emisí do ovzduší. Závěry správního orgánu I. stupně byly opět vysoce subjektivní. Na str. 4 prvostupňového rozhodnutí se uvádí, že „*nebylo vyloučeno ohrožení kvality ovzduší ...*“ (tedy není prokázáno, že došlo ke zhoršení jeho kvality), ovšem správní orgán I. stupně hned zaujal závěr, že se jedná o podstatné závady z hlediska ochrany ovzduší, tedy že na základě jakési neprokázané možnosti ohrožení se jedná o podstatnou závadu, což samo o sobě je v logickém rozporu.

Dle žalovaného došlo k porušení povinností stanovených provozním řádem kotelny, a to povinnosti řídit se při provozu kotlů provozními předpisy pro obsluhu automatických nízkotlakých kotlů Slatina a dále povinnosti udržovat kotelnu, její strojní zařízení a přilehlé prostory ve vzorném pořádku. I v tomto případě správní orgán vychází ze subjektivního pohledu. Pojem „vzorný pořádek“ je nutno vykládat ve vztahu k funkci zařízení jako celku, nikoli k jednotlivým – a z pohledu celkové funkčnosti a možnému rozsahu přísávání - zcela zanedbatelným jednotlivostem. Při hodnocení je potřeba vycházet z účelu a významu celého provozu kotelny. Ideální, bezvadný či vzorný pořádek nelze chápat restriktivně, protože pak by správní orgán mohl dojít k absurdnímu závěru, že poničený lak je rovněž závadou a porušením povinnosti udržovat zařízení ve vzorném pořádku. Podstatné je to, co je smyslem a cílem ochrany a zda ve vztahu k tomuto smyslu a cíli jsou vytýkané nedostatky významné, což dle názoru žalobce rozhodně nejsou, neboť jsou zcela bagatelního významu. Obecné technické podmínky pro provoz kotelny, jejichž porušení je žalobci podsouváno a vytýkáno, nebyly součástí vyžádaných materiálů, schvalovaných při vydání integrovaného povolení. Obecně tedy nelze skutečnosti (nikoliv žalobcem namítané, a to imaginární) porušení tohoto podkladu sankcionovat podle zákona o integrované prevenci s odkazem na porušení § 16 odst. 1 písm. a/ tohoto zákona.

Žalobce následně konstatoval, že primárním důvodem, který jej vedl k podání žaloby je jeho přesvědčení, že žalovaný nedostatečně přihlédl k jeho písemným vyjádřením a argumentaci a dále nedostatečně akcentoval např. § 38 odst. 2 a § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci. Z písemných vyjádření žalobce a ze zjištěného skutkového stavu vyplývá, že vytýkaná jednání postrádala vyšší míru škodlivosti. V této souvislosti je nutné přihlédnout k účelu zákona o integrované prevenci, který v § 2 stanoví, že účelem zákona je, v souladu s právem Evropské unie, dosáhnout vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku uplatněním integrované prevence a omezování znečištění vznikajícího činnostmi uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu“.

Pochybení, která jsou mu v napadeném rozhodnutí vytýkána pod body 1/ až 3/, žalobce zcela odmítá. Pokud by u bodu 2/ pochybení přesto připustil, je podle něj založeno na striktně formalistickém výkladu a na subjektivním a svévolném hodnocení správního orgánu, bez jakéhokoli objektivního měření. Výsledkem by byl formální správní delikt, a to zcela bagatelní. Nebyla naplněna materiální stránka správního deliktu, nevzniklo ani nehrozilo jakékoli ohrožení chráněného zájmu, a za takovéto jednání není možné ukládat sankci.

Již samotné vymezení skutkové podstaty správního deliktu dle § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci (provoz zařízení v rozporu s integrovaným povolením) je dle názoru žalobce koncipováno velmi široce a při uplatnění striktního a formalistického postupu ze strany správních orgánů tak lze při každé kontrole uložit sankci. Tento postup byl ze strany rozhodujících správních orgánů uplatněn - hlavním „cílem“ kontroly bylo uložení pokuty, nikoli vytvářet kontrolní činností podmínky pro udržení a zlepšování stavu životního prostředí. Ze strany kontrolního orgánu byl uplatněn vrchnostenský přístup, bylo rozhodováno na základě subjektivních hledisek, mnohokrát byl použit podmiňovací způsob „co by se stalo, kdyby“. Takový přístup k posuzování provozu zařízení znamená, že jejich provozovatel musí plnit nejen konkrétní podmínky stanovené pro povolené znečišťování životního prostředí (zde kvalita ovzduší), ale také udržovat toto zařízení ve stavu odpovídajícím ideální představě kontrolních orgánů. To rozhodně není předvídatelné a nepřispívá to k proklamované podpoře podnikatelské sféry a její stabilizaci a rozvoji. Při striktním výkladu zákonných ustanovení správní orgán podřadil jednání žalobce pod konkrétní skutkovou podstatu správního deliktu, i když toto jednání postrádá jakoukoli škodlivost a společenskou nebezpečnost ve vztahu k právem chráněnému zájmu (ochraně životního prostředí). Účelu zákona o integrované prevenci bylo dosaženo již okamžitou a vhodnou reakcí na věcné požadavky bez povinnosti vyměřit sankci.

Žalobce je přesvědčen, že v daném případě nebylo správními orgány správně a ve všech souvislostech posouzeno jeho jednání, když (i) nedošlo k poškození životního prostředí, (ii) protiprávní stav (pokud vůbec trval) trval mimořádně krátkou dobu - ve své podstatě pouze v průběhu prováděné kontroly a (iii) vzniklé a konstatované nedostatky byly bagatelního významu a byly bezodkladně odstraněny a rovněž byly učiněny kroky vedoucí k zajištění jejich neopakování. Základní požadavky právní úpravy byly tímto naplněny, když žalobcem byly učiněny veškeré kroky k odstranění (zjištěných poruch) a bylo na něj rovněž působeno preventivně s akcentem na zabránění předmětných poruch do budoucna.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že trvá na věcných i právních závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí. Zá vadu spočívající v netěsnosti filtru HFT považuje za náležitě zjištěnou a prokázanou. Sám žalobce její existenci nezpochybnil, pouze bagatelizoval možné škodlivé následky, jež by v jejím důsledku mohly nastat. Žalovaný je však toho názoru, že vytýkaný nedostatek nepředstavuje pouze „kosmetickou“ vadu. Netěsnost filtru je funkční nedostatek, který přinejmenším může mít okamžitý dopad na účinnost procesu odsávání (z brokového tryskače určeného k očišťování odlitků), a tedy i na kvalitu okolního ovzduší. Rovněž výskyt kouřivosti z hlavy kupolové pece, k němuž došlo v průběhu kontroly, má žalovaný za náležitě prokázaný. V odůvodnění napadeného rozhodnutí dal sice žalobci zčásti za pravdu, když dospěl k závěru, že se z hlediska integrovaného povolení ani provozního řádu předmětného zařízení nejedná přímo o poruchový či havarijní stav, nicméně je stále přesvědčen, že zjištěný stav odporoval provoznímu řádu kupolové pece, z něhož vyplývá, že jakýkoliv únik kouře, škodlivin či spalin z hlavy kupolové pece je nepřipustný. Způsob, jakým mají být kouřové plyny vznikající při tavení litiny z pece odváděny, je stanoven v kap. 4, část zařízení pro odprášení kuploven, provozního řádu kupolové pece (odsávání z odbočky hlav rekuperátoru vysokotlakým ventilátorem, ochlazení, vyvedení přes látkový filtr do výstupního potrubí a dále do ovzduší). Již samotným zaznamenáním kouřivosti z hlavy kupolové pece bez ohledu na její důvod a dobu trvání tedy došlo ke vzniku protiprávního stavu. Porušeno bylo i další ustanovení provozního řádu kupolové pece, v němž je jako nežádoucí stav uvedeno mj. visení vsázky. Současně s tím je stanovena povinnost nepřetržitého sledování chodu kuplovny, aby právě ke vzniku takového stavu nedošlo. Žalobce nicméně sám v odvolání přiznal, že takovýto stav

(déletrvající závěs vsázky) v průběhu kontroly nastal. Zároveň vysvětlil, že právě v důsledku takového závěsu vsázky, resp. jeho náhlého sesuvu, mohlo dojít ke krátkodobému zvýšení kouřivosti vytlačením spalin z prostoru, který vznikl vytavením vsázky pod závěsem. Tomu odporuje jeho následné tvrzení obsažené v žalobě, že se mohlo jednat o páru. Žalovaný je přesvědčen, že inspektor ČIŽP, jenž uvedený stav v průběhu kontroly zaznamenal a popsal, je odborně způsobilý rozlišit kouřivost od pouhého úniku vodní páry. Navíc lze důvodně pochybovat, že by při tavbě vsázky vzhledem k jejímu obsahu a složení unikala z hlavy kupolové pece čistá vodní pára.

K argumentaci žalobce ohledně nedostatků zjištěných na provozovaných kotlích K2 a K3 žalovaný uvedl, že předmětná nízkotlaká parní kotelná určená k vytápění objektů a přípravě teplé užitkové vody je v integrovaném povolení zařazena jako činnost přímo spojená s povolovaným zařízením slévárny litiny. Integrovaným povolením došlo k nahrazení stávajícího povolení trvalého provozu uvedené kotelny. Provoz kotelny tak jednoznačně podléhá integrovanému povolení, a tím i zákonu o integrované prevenci, nikoli složkovému zákonu o ochraně ovzduší. Žalovaný proto odmítá námitku žalobce o nesprávnosti užití zákona o integrované prevenci při porušení provozního řádu kotelny. Podobně jako tomu je u zjištění o netěsnosti filtru HFT, i v tomto případě je toho názoru, že se u vytýkaných závad na dvou kotlích jedná o vady podstatné a funkční, jež nelze jejich významem a dopadem přirovnávat k poničenému laku, který jako příklad bagatelního prohřešku zmiňuje žalobce v žalobě. Netěsnosti topeniště kotle ovlivňují spalovací proces tak, že není možné správně provádět regulaci a rozvod vzduchu pro spalování paliva a v důsledku toho nelze vyloučit ohrožení kvality ovzduší emisemi znečišťujících látek.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů. V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 1 odst. 1 zákona o integrované prevenci účelem zákona je, v souladu s právem Evropské unie, dosáhnout vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku uplatněním integrované prevence a omezování znečištění vznikajícího činnostmi uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

Podle § 16 odst. 1 písm. a/ zákona o integrované prevenci provozovatel zařízení je povinen provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením vydaným podle tohoto zákona, včetně podmínek provozu zařízení stanovených v provozních řádech a dalších dokumentech schválených v rámci integrovaného povolení.

Podle § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel zařízení dopustí správního deliktu tím, že provozuje zařízení bez platného integrovaného povolení, bez pravomocného rozhodnutí o podstatné změně integrovaného povolení nebo v rozporu s integrovaným povolením.

Podle § 37 odst. 6 písm. b/ zákona o integrované prevenci za správní delikt se uloží pokuta do 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavců 4 a 5.

Podle § 38 odst. 2 zákona o integrované prevenci při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, ke vzniklým nebo hrozícím škodlivým následkům v oblasti životního prostředí nebo v oblasti zdraví člověka a době trvání protiprávního stavu.

Podle § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci je-li projednán správní delikt spáchaný provozovatelem zařízení, lze na jeho návrh zastavit správní řízení, jestliže provozovatel zařízení zajistil odstranění následků porušení povinnosti, přijal faktická opatření zamezující dalšímu trvání nebo obnově protiprávního stavu a uložení pokuty by vzhledem k nákladům na učiněná opatření vedlo k nepřiměřené tvrdosti. Z důvodu provádění opatření zamezujících vzniku dalších nepříznivých následků lze řízení o správním deliktu přerušit.

Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Nekonkrétní tvrzení žalobce, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí zcela nevypořádal s odvolacími námitkami a nedostatečně přihlédl k jeho písemným vyjádřením, není způsobilou žalobní námitkou, na základě které by soud mohl přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí. Podle § 71 odst. 1 písm. d/ s.ř.s. má žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Přezkumné řízení soudní je založeno na zásadě dispoziční, z níž vyplývá, že specifikace konkrétních důvodů nezákonnosti, popř. nicotnosti napadeného rozhodnutí je úkolem žalobce a nikoliv soudu, který není oprávněn k tomu, aby tyto důvody za žalobce sám vyhledával či domýšlel. Jinými slovy řečeno, je věcí žalobce, aby v žalobě zřetelně vymezil rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí, jímž je soud vázán, a to uvedením konkrétních žalobních bodů (námiték) ve smyslu shora citovaného § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. Žalobce nicméně nespécifikoval, které odvolací námitky nebyly žalovaným vypořádány. Naprostá obecnost uvedeného tvrzení brání tomu, aby se jím soud mohl blíže zabývat. Soud tak může pouze v obecné rovině konstatovat, že žalovaný v napadeném rozhodnutí rekapituloval obsah jednotlivých odvolacích námiték, a následně se jimi v dostatečném rozsahu zabýval; z odůvodnění napadeného rozhodnutí lze rovněž seznat, na základě jakých úvah těmito námitkám nepřisvědčil a proč nevešel na žalobcovu argumentaci o absenci škodlivosti vytýkaného jednání.

Není pravdou, že žalovaný celou záležitost zhodnotil pouze na základě subjektivních argumentů a vývodů, čímž došlo ke zneužití mezí správního uvážení. Žalovaný v dané věci vyšel ze zcela konkrétních skutkových zjištění týkajících se technického stavu žalobcem provozovaného zařízení slévárny litiny, která jsou zachycena v Protokolu o kontrolním zjištění ze dne 27. 3. 2013. Z těchto kontrolních zjištění, jež byla podrobně rekapitulována v odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz výše), právem dovodil, že žalobce provozoval kontrolované zařízení v rozporu s vydaným integrovaným povolením, čímž porušil § 16 odst. 1 písm. a/ zákona o integrované prevenci a spáchal správní delikt podle § 37 odst. 4 téhož zákona. Žalovaný rovněž náležitě zdůvodnil, v čem spočívá rozpor mezi integrovaným povolením, které se upíná ke kontrolovanému zařízení, a způsobem, jakým žalobce toto zařízení v den kontroly provozoval.

Námitky vytýkající žalovanému nesprávné posouzení kontrolního zjištění o netěsnosti na filtru HFT nepovažuje soud za opodstatněné. Žalobce svými námitkami nepopírá samotné zjištění ČIŽP o netěsnosti ve spodní části zkrivených kontrolních dvířek filtru, ale tvrdí, že se jednalo o provozní nedostatek marginálního významu. Tomuto tvrzení však nelze přisvědčit. Bez ohledu na to, zda mohlo dojít k porušení funkce filtru v důsledku zvýšení vlhkosti, soud považuje za podstatné, že zkrivenými kontrolními dvířky, která řádně netěsnila, docházelo k přísávání venkovního vzduchu do vnitřního prostoru filtru, což mělo logicky za následek snížení odtahu odsávané vzdušiny z brokového tryskače. Zjištěná netěsnost tak prokazatelně

negativním způsobem ovlivnila funkci filtru, neboť vedla ke snížení účinnosti odsávání. Jak přílehlavě konstatoval správní orgán I. stupně, netěsnost zjištěná v průběhu kontroly na filtru HFT je dokladem, že předmětné zařízení nebylo provozováno v řádném technickém stavu z hlediska ochrany ovzduší (mezi účastníky není sporu o tom, že daný filtr je na zařízení osazen právě z důvodu ochrany ovzduší). Takový nedostatek rozhodně nelze bagatelizovat, jak to činí žalobce ve snaze vyhnout se uložení sankce za spáchání správního deliktu.

V integrovaném povolení (kap. 1.1, část Další podmínky provozu, bod 3) se stanoví, že v případě provozování zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou osazeny odsávacím a odlučovacím zařízením, jsou tato nedílnou součástí daného zdroje, tzn., musí být vždy provozována, a to v řádném technickém stavu z hlediska ochrany ovzduší. Provozování čistírny odtluků s netěsností na filtru HFT ovlivňující negativně jeho řádnou funkci je s citovanou povinností ve zřejmém rozporu, a naplňuje tak skutkovou podstatu správního deliktu uvedeného v § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci.

Na tomto místě soud považuje za nutné zdůraznit, že odpovědnost za spáchání správního deliktu podle § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci je konstruována jako odpovědnost objektivní, přičemž znakem skutkové podstaty tohoto správního deliktu není způsobení škod (škodlivých následků) na životním prostředí. Veřejný zájem na striktním dodržování povinností zakotvených v integrovaném povolení provozovateli zařízení je vyjádřen již tím, že za porušení povinnosti provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením (včetně podmínek provozu zařízení stanovených v provozních řádech a dalších dokumentech schválených v rámci integrovaného povolení) hrozí provozovateli zařízení pokuta, jejíž horní hranice činí 10.000.000,- Kč. Soud přisvědčuje žalovanému v tom, že zjištěná netěsnost filtru HFT je nedostatkem nikoliv bagatelním, ale podstatným, protože tento nedostatek mající negativní vliv na účinnost odsávacího procesu by ve svém důsledku mohl negativně ovlivnit životní prostředí, jehož ochrana a předcházení škodám na něm je základním cílem zákona o integrované prevenci jako celku.

Nedůvodnými shledal soud také žalobní námitky týkající se zjištěné zvýšené kouřivosti kupolové pece. Soud předně konstatuje, že ve shodě se žalovaným považuje zvýšenou kouřivost kupolové pece v době kontroly za dostatečně prokázanou. Žalobce se marně snaží přesvědčit soud, že se nejednalo o kouřivost, ale o déletrvající závěs vsázky. V tomto „vysvětlení“ však zaměňuje následek, tj. zvýšenou kouřivost kupolové pece zjištěnou při kontrole, s pravděpodobnou příčinou tohoto negativního jevu, jíž byl právě dlouhotrvající závěs vsázky. S poukazem na něj sám žalobce zvýšenou kouřivost vysvětlil (a její existenci připustil) i ve svých námitkách ze dne 5. 4. 2013 proti kontrolnímu protokolu, v nichž výslovně uvedl, že *„Zvýšená kouřivost kuplovny byla způsobena nastupujícím závěsem vsázky. Závěs poté trval 80 minut (během sepisování protokolu). Jedná se o havarijní stav, po protavení závěsu bylo dotaveno a pec byla odstavena v souladu s provozním řádem.“* V žalobě pak žalobce po zmíněné proklamaci, že se nejednalo o déletrvající kouřivost, ale o déletrvající závěs vsázky, dodává, že kouřivost nebyla zaznamenána po dobu delší než 15 minut, čímž rovněž připouští, že „nějaká“ kouřivost při kontrole zaznamenána byla.

Nutno podotknout, že žalovaný v této souvislosti v napadeném rozhodnutí nepoužívá pojem „havárie“ či „havarijní stav“, jak to učinil žalobce v námitkách proti kontrolnímu protokolu. Žalovaný nepřisvědčil ani názoru správního orgánu I. stupně, který zjištěnou zvýšenou kouřivost z hlavy kupolové pece A kvalifikoval jako „poruchový stav“. Učinil tak z toho důvodu, že kontrolní protokol neskýtal dostatečný podklad pro závěr, že zvýšená

kouřivost kupolové pece překročila dobu 15 minut během jedné hodiny, což je doba kouřivosti, kterou již integrované povolení označuje za poruchový stav.

Žalobci není možné přisvědčit v tom, že zvýšená kouřivost kupolové pece je technologický jev, k němuž během tavy běžně dochází. Z příslušných ustanovení integrovaného povolení, resp. provozního řádu kuplovný a jeho přílohy, kterou je provozní předpis zařízení pro odprášení kuploven (kap. 4 část Tavení v kuplovně, kap. 17, části Situace, operace, stavy – neplnění emisních limitů, kap. Nezbytné podmínky provozu, kap. 9 Způsob předcházení haváriím a poruchám) nade vší pochybnost plyne, že únik kouře, škodlivin či spalin z hlavy kupolové pece je nežádoucí jev, ke kterému za normálního provozu nedochází, a je mu nutno zamezit. Zjištění kouřivosti z hlavy kupolové pece je tedy třeba kvalifikovat jako porušení integrovaného povolení, a to bez ohledu na důvod vzniku tohoto stavu či délku jeho trvání.

Žalobcovu tvrzení, že se ve skutečnosti nejednalo o kouř, ale o vodní páru, soud neuvěřil. Soud je, podobně jako žalovaný, přesvědčen o tom, že inspektor ČIŽP, který uvedený stav zachytil v kontrolním protokolu, je dostatečně odborně způsobilý k tomu, aby rozlišit kouřivost kupolové pece od úniku vodní páry. Při tavení šedé litiny v kupolové peci nevzniká vodní pára, ale kouřové plyny, které dozajista mohou mít negativní vliv na ovzduší, a proto je nutné je nuceně odsávat. Právě za tímto účelem jsou na kupolových pecích instalována zařízení sloužící k ekologizaci jejich provozu (viz Provozní zařízení pro odprášení kuploven). Lze tedy důvodně pochybovat o tom, že by při trvajícím závěsu vsázky z kupolové pece unikala pouze vodní pára. Žalobce ostatně žádné srozumitelné vysvětlení v tomto směru nepodal, a jeho obranu proto soud považuje za účelové a ničím nepodložené tvrzení.

Neobstojí ani žalobcova argumentace, že zjištěnou kouřivostí nemohlo dojít ke zhoršení životního prostředí, ale nanejvýše ke zhoršení (vnitřního) pracovního prostředí. Únik kouře z hlavy kupolové pece, kdy spaliny vznikající při tavbě nejsou odtahovány do filtračního zařízení, je zjevným porušením provozního řádu kuplovný, a tím i integrovaného povolení, bez ohledu na to, zda tímto porušením došlo ke zhoršení životního prostředí. Jak již bylo soudem konstatováno shora, znakem skutkové podstaty správního deliktu podle § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci není způsobení škod (škodlivých následků) na životním prostředí. Spaliny (škodliviny) v podobě kouře z hlavy kupolové pece navíc mohly z vnitřního prostředí kuplovný následně uniknout do ovzduší a znečistit jej. Soud k tomu na okraj dodává, že účelem a smyslem povinností obsažených v integrovaném povolení je též zachování a udržení příznivého prostředí uvnitř zařízení kuplovný, které je životním prostředím pro pracovníky kuplovný. Žalobce tak nemůže uspět s obhajobou, že zjištěným porušením povinností plynoucích z integrovaného povolení mohlo dojít maximálně ke zhoršení ovzduší ve vnitřních prostorách kuplovný.

To, že žalobce na povinnosti, které pro něj v souvislosti s provozem předmětného zařízení vyplývají z integrovaného povolení, nahlíží jinak než žalovaný, rozhodně není důvodem pro jinou kvalifikaci protiprávního jednání žalobce, či pro upuštění od uložení pokuty.

Žalovaný ani správní orgán I. stupně nebyl povinen v průběhu řízení o správním deliktu žádat o názor ohledně výkladu integrovaného povolení Krajský úřad Plzeňského kraje, který provozní řád kuplovný v rámci udělení integrovaného povolení schválil. Takovou povinnost správnímu orgánu žádný právní předpis neukládá.

Soud shledal nedůvodnými ani námitky, jež se upínají k nedostatkům zjištěným při kontrole na žalobcem provozovaných parních kotlích K2 a K3. Skutečnost, že předmětné kotle trpěly nedostatky zachycenými v protokolu o kontrole, žalobce ve správním řízení ani v žalobě nepopřel. Sporná tak není existence zjištěných nedostatků na kotlích K2 a K3, ale jejich závažnost, kterou žalobce opět bagatelizuje. Soud nicméně i v tomto případě přisvědčil žalovanému, že v případě vytýkaných závad na dvou kotlích se jedná o nikoliv nepodstatné funkční vady, které nelze svým významem přirovnávat k poničenému laku, jak to činí žalobce. Soud na tomto místě považuje za vhodné připomenout, že na kotlích nechyběla jen těsnící šňůra, ale u obou kotlů byly zjištěny netěsnosti na jejich tlakových celcích (z jejich zadních spodních částí vytékala voda), a na kotli K3 se nacházely další výrazné netěsnosti (trhlina cca 1 x 12 cm vrchní části jeho čela, chybějící plechový kryt o velikosti cca 5 x 30 cm na jeho boku na tělesu výsypky škváry z roštu). Zjištěné nedostatky a jejich množství jsou důkazem toho, že žalobce rozhodně neudržoval kotelnu a její strojní zařízení ve vzorném pořádku, jak mu ukládá provozní řád kotelny.

Netěsnostmi zjištěnými na kotli K3 muselo docházet k přísávání falešného vzduchu do prostoru kotle, což mohlo negativně ovlivnit spalovací proces, neboť nebylo možné správně provádět regulaci a rozvádění vzduchu pro spalování paliva. Soud přisvědčuje názoru ČIŽP, že v takovém případě nebylo možné vyloučit ohrožení kvality ovzduší emisemi znečišťujících látek vznikajících v důsledku nesprávně probíhajícího spalovacího procesu. Kotel K3 tak nebyl provozován v řádném technickém stavu z hlediska ochrany ovzduší.

Soudu nezbyvá než konstatovat, že správní orgány obou stupňů při rozhodování v dané věci vycházely ze zjištění uvedených v protokolu o kontrole, které náležitě posoudily. Jejich závěry rozhodně nelze označit za subjektivní, neboť reflektují zjištěné kontrolní závěry. Nedostatky zjištěné při kontrole na parních kotlích nejsou toliko kosmetického charakteru, jak tvrdí žalobce – minimálně v případě kotle K3 byly zjištěny nedostatky způsobilé ovlivnit řádnou funkci kotle. Žalobcovo tvrzení, že se jednalo o zanedbatelné jednotlivosti, proto nemůže obstát. Ve vzorném pořádku měla být kotelna jako celek, a tedy i jednotlivé kotle tvořící základní součást jejího strojního zařízení.

K namítané nemožnosti sankcionovat zjištěné porušení obecných technických podmínek provozu kotelny podle zákona o integrované prevenci soud uvádí, že ze samotného integrovaného povolení plyne, že i provoz parní kotelny podléhá integrovanému povolení, neboť ta je v něm zařazena mezi přímo spojené činnosti. V integrovaném povolení, které kotelnu označuje za střední zdroj znečišťování ovzduší (bod 1.1.2.), jsou rovněž stanoveny závazné emisní limity kotlů. Kotelna tedy podléhá integrovanému povolení, a tedy i zákonu o integrované prevenci, nikoliv pouze zákonu o ochraně ovzduší. Podle integrovaného povolení (kap. 1.1, část Další podmínky provozu, bod 2) má provozovatel dodržovat provozní řády zdrojů znečišťování ovzduší. Jak je uvedeno v Protokolu o kontrolním zjištění, pro kotelnu je vypracován Provozní řád ze dne 6. 3. 1998, podle kterého je povinností žalobce udržovat kotelnu, její strojní zařízení a přilehlé prostory ve vzorném pořádku. Tuto povinnost žalobce, jak výše uvedeno, nedodržel. Porušením provozního řádu kotelny, které je zároveň porušením integrovaného povolení, došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu uvedeného v § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci.

Po posouzení protiprávního jednání žalobce dospěl žalovaný k závěru, že se nejednalo o pochybení administrativního charakteru, nýbrž o nedostatky reálné a přímo související s provozem daného zdroje znečišťování ovzduší. Neztotožnil se tak s tvrzením žalobce, že vytýkané jednání postrádá znaky protiprávnosti a že jím nedošlo k naplnění formální ani

materiální skutkové podstaty správního deliktu, když naopak dospěl k závěru, že ohrožující potenciál vytýkaného jednání v daném případě existuje, a že se tak jedná o protiprávní jednání, za něž lze (a dokonce je nezbytné) uložit pokutu. Tomuto závěru soud plně přisvědčuje, neboť má rovněž za to, že žalobce vytýkaným jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu uvedeného v § 37 odst. 4 zákona o integrované prevenci. Za toto jednání byla žalobci právem uložena sankce v podobě pokuty. Protiprávní jednání žalobce je dozajista škodlivé, neboť je v rozporu se zájmem a účelem chráněným zákonem o integrované prevenci, kterým je dosažení *vysoké úrovně ochrany životního prostředí* jako celku a omezování znečištění, které vzniká činnostmi uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

Dle názoru soudu se správní orgán I. stupně, a potažmo též žalovaný, dostatečně vypořádal i s otázkou přiměřenosti výše uložené sankce. Žalovaný v tomto směru odkázal na příslušné posouzení obsažené v rozhodnutí správního orgánu I. stupně (*„ČIŽP se v odůvodnění napadeného rozhodnutí s uvedenými kritérii vypořádala dostatečným způsobem, když u každého z výše uvedených nedostatků zvláště a dále potom v jejich celkovém součtu zhodnotila míru jejich závažnosti.“*), se kterým se ztotožnil. Žalovaný neopomněl hodnotit míru závažnosti u jednotlivých kontrolních zjištění. Sám hodnotil závažnost zjištěné kouřivosti z hlavy kupolové pece, a pokud jde o zjištění týkající se filtru HFT v provozu čištění odlitků a netěsnosti na parních kotlích K2 a K3, plně se ztotožnil s hodnocením provedeným ze strany ČIŽP (menší resp. střední míra závažnosti). Žalovaný též neshledal žádné pochybení u způsobu, kterým ČIŽP v daném případě posoudila kritérium doby trvání protiprávního jednání. Celkovou výši uložené pokuty žalovaný snížil toliko s ohledem na svůj závěr o nižším počtu žalobcem porušených ustanovení provozního řádu kuplovný, která souvisí se zjištěnou kouřivostí z hlavy kupolové pece. Soud považuje takové odůvodnění výše uložené sankce za naprosto dostatečné a souladné s ustanovením § 38 odst. 2 zákona o integrované prevenci.

Soud nemohl přehlédnout, že výše uložené pokuty v daném případě činila „pouhých“ půl procenta horní sazby pokuty, kterou zákon za spáchání tohoto správního deliktu umožňuje uložit, z čehož je patrné, že žalovaný vzal v potaz menší míru závažnosti protiprávního jednání žalobce, jakož i krátkou dobu trvání tohoto jednání.

K námitce žalobce stran nedostatečného zohlednění § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 – 29, v němž jmenovaný soud uvedl: *„K námitce nevyužití ust. § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci, podle kterého je-li projednán správní delikt spáchaný provozovatelem zařízení, lze od uložení pokuty upustit, jestliže provozovatel zařízení zajistil odstranění následků porušení povinnosti a přijal opatření zamezující dalšímu trvání nebo obnově protiprávního stavu, lze uvést, že citované ustanovení ponechává možnost upuštění od uložení sankce ve sféře správního uvážení správního orgánu (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2013, č. j. 8 Afs 48/2012 – 41, bod 27). Z odůvodnění rozhodnutí ČIŽP, které rozsáhle rekapitulovalo skutkový stav a podrobně se zabývalo přitěžujícími a polehčujícími okolnostmi při ukládání sankcí za jednotlivá porušení zákona, je zřejmé, že neshledala důvody pro upuštění od uložení pokuty z důvodů upravených v ust. § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci. Takové odůvodnění lze akceptovat, neboť nelze trvat na tom, aby se správní orgán výslovně zabýval každým aspektem trestání, vyplývají-li jednoznačně z rozhodnutí jako celku úvahy právního orgánu ohledně hodnocení skutkového stavu a uložení sankce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013 – 23).“*

Také z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný neshledal důvody pro postup dle § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci. Jelikož se, jak uvedl Nejvyšší správní soud, jedná o možnost ponechanou ve sféře správního uvážení správního orgánu, nelze ve skutečnosti, že k upuštění od udělení sankce nepřistoupil, spatřovat nezákonnost. Soud k tomu pro úplnost dodává, že zákonem stanovené podmínky pro postup dle § 38 odst. 3 zákona o integrované prevenci nebyly dány už z toho důvodu, že žalobce nikdy v průběhu správního řízení zastavení řízení s poukazem na toto ustanovení nenavrhł. To, že nedostatky na provozovaném zařízení zjištěné při kontrole bezodkladně odstranil, jej odpovědnosti za spáchání správního deliktu nezbujuje. K porušení povinnosti provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením ze strany žalobce v době kontroly prokazatelně došlo, a za toto protiprávní jednání naplňující znaky skutkové podstaty správního deliktu musí být žalobci uložena sankce.

Z výše uvedeného je zřejmé, že soud se neztotožnil s obranou žalobce, že jemu vytýkaná pochybení byla bagatelního charakteru a že udělení sankce ze strany správního orgánu bylo založeno na formalistickém výkladu zákona o integrované prevenci a na svévolném a subjektivním hodnocení ze strany správního orgánu. Žalovaný v souzené věci postupoval v souladu se zákonem a k závěru o spáchání správního deliktu žalobcem dospěl na základě konkrétních kontrolních zjištění, na která následně aplikoval příslušná ustanovení zákona. V takovém postupu soud žádnou svévoli, formalismus či vybočení z mezí správního uvážení nespátřuje. Jako účelové hodnotí soud i žalobcovo tvrzení, že při každé kontrole lze uložit sankci, a že uložení sankce bylo v daném případě hlavním cílem kontroly. Sankci za spáchání správního deliktu lze uložit pouze při prokázaném porušení zákona, které naplňuje znaky skutkové podstaty správního deliktu vymezené v zákoně. Pokud by v žalobcem provozovaném zařízení nebyly odhaleny nedostatky popsáné v kontrolním protokolu, k žádnému uložení pokuty by nedošlo. S nosnými důvody napadeného rozhodnutí se pak zcela mýjí žalobcova neprávni argumentace, podle níž postih za jednání tohoto typu nepřispívá k proklamované podpoře podnikatelské sféry a její stabilizaci a rozvoji. Podpora podnikatelské sféry nemůže spočívat v tom, že podnikatelům budou tolerována či promíjena jednání, která jsou v rozporu se zákonem (zde zákonem o integrované prevenci).

Protože napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalobce ani žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).

Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V Praze dne 27. dubna 2017

JUDr. Naděžda Řeháková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová